

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2024-344

25.4.2024

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Reise/reisegods

Tap av briller og høreapparat – plutselig og uforutsett hendelse- bestemt skadetidspunkt-sannsynliggjort tyveri?

Sikredes høreapparat og briller gikk tapt på en reise i Spania. I skademeldingen og politianmeldelsen opplyste sikrede at han var usikker på om gjenstandene ble stjålet, eller om han glemte dem igjen på butikken. Etter avslag fra foretaket informerte sikrede om at han hadde diskutert hendelsen med sin reisepartner, som bekreftet at gjenstandene var med på stranda. Videre opplyste sikrede om at han var sikker på at gjenstandene måtte ha blitt stjålet av en selger på stranda. Foretaket fastholdt avslaget under henvisning til at tidsnære opplysninger måtte tillegges størst vekt, og at det ikke var tilstrekkelig sannsynliggjort at gjenstandene var tapt som følge av et tyveri og at det heller ikke var vist til et bestemt skadetidspunkt. Nemnda kom til at den tidsnære forklaringen måtte legges til grunn, og at sikrede ikke hadde sannsynliggjort en dekningsmessig hendelse.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tapt høreapparat og briller.

Sikrede har verdisakforsikring som dekker:

4.2 FØLGENDE SKADER ERSTATTES

Skade som rammer de forsikrede gjenstander og som skyldes en plutselig og uforutsett ytre skadehendelse knyttet til et bestemt skadetidspunkt, herunder tyveri. For VerdiFlex er erstatningen begrenset til kr 20.000 pr skadetilfelle.

Sikrede har videre reiseforsikring med følgende dekning:

6.3 HVILKE SKADER/TAP FORSIKRINGEN DEKKER

Vi erstatter tap av/skade på forsikret reisegods ved

- tyveri. Med tyveri menes at eiendeler du har i din besittelse tas fra deg, jf. straffelovens §§ 321, 322 og 323. Eiendeler som glemmes/mistes/bortkommer og senere beholdes av finneren anses ikke som tyveri, jf. straffeloven § 345.

Sikredes høreapparat og briller ble borte 17.8.23 da han var på ferie i Spania. Sikrede anmeldte 22.8.23 forholdet til politiet:

Vi var innom butikken før vi skulle til Stranda siste dagen før flyet hjem til Norge. Oppdager da at posen med briller og høre apperat er borte, trur først jeg hadde lagt den fra meg i butikken vi var innom og kjøpte brus. Men, den var ikke der, så da er det mulig at den ble tatt fra meg på Stranda.

Sikrede beskrev hendelsen slik i skademeldingen til foretaket:

Vi var på stranda dagen vi skulle hjem til Norge fra Spania. Oppdager da at posen med briller og høreapparater er borte. Jeg er usikker om dette ble stjålet og eller at jeg glemte den igjen i butikken.

Foretaket ga avslag med begrunnelse om at sikrede ikke hadde vist til et bestemt skadetidspunkt.

Sikrede sendte 27.8.23 inn klageskjema med ytterligere opplysninger:

Etter jeg har diskutert hendelsesforløpet med hun jeg var sammen med i Spania, er jeg helt sikker på at både mine briller og mine høreapparat var med meg til stranda, for hun kan bekrefte at jeg hadde de på meg og tok de av meg for jeg badet og at de lå i en kiwi pose. Mens vi solte oss kom det nemlig en som solgt briller og klokker, og det er ingen tvil om at det var han som har stjålet posen med briller og høreapparatene.

Foretakets interne klageordning avsto 17.10.23 kravet og viste blant annet til følgende:

(...)

Her har høreapparat blitt borte, sammen med briller. Det er kun høreapparatene det er verdiforsikring på. I klagen skriver du at du tror solbrilleselger har stjålet de, men det er ikke vist til en bestemt skadehendelse.

I henhold til nemndspraksis er det kravstiller som har bevisbyrden for at det har oppstått en dekningsmessig skade. Vi kan ikke se at du har sannsynliggjort et tap som er dekningsmessig. Det må vises til et bestemt skadetidspunkt og hendelse. Dette for at vi skal få vurdert om det er en dekningsmessig skade.

Det vises til nemndsavgjørelser i Finansklagenemnda, FinKN 2020-503. Denne uttalelsen sier noe om at man må vise til en bestemt skadehendelse.

Sikrede klaget 8.10.23 igjen til foretaket med følgende presisering:

Om jeg ikke kunne vise til et bestemt tidspunkt? Det skjedde kl. 12:30 på stranda ved A. flyplass. Han som solgte solbriller og klokker rappa dem. Ferdig snakka! Maken!!! Ref. Min epost til Politiet 11.09.23 og dems svar 27.09.23 Angående mine briller, dekker ikke reiseforsikringen dem da?

Saken ble brakt inn for Finansklagenemnda 17.11.23.

Sikrede krever dekning for tapet av brillene og høreapparatet og anfører at gjenstandene ble stjålet av en person på stranda.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører at tapet ikke er omfattet av forsikringsdekningen. Det er verken sannsynliggjort en bestemt og uforutsett ytre skadehendelse knyttet til et bestemt skadetidspunkt under verdiforsikringen, eller tyveri jf. reiseforsikringen. Det følger av rettspraksis og nemndspraksis at sikredes første forklaring legges til grunn for vurderingen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for tap av høreapparat under verdisakforsikring og høreapparat/briller under reiseforsikring.

Sikrede krever dekning for tap av høreapparat under verdisakforsikringen, som omfatter:

Skade som rammer de forsikrede gjenstander og som skyldes en plutselig og uforutsett ytre skadehendelse knyttet til et bestemt skadetidspunkt, herunder tyveri. For VerdiFlex er erstatningen begrenset til kr 20.000 pr skadetilfelle.

Dekningen forutsetter at den forsikrede gjenstand er skadet som følge av en "plutselig og uforutsett ytre skadehendelse" knyttet til "et bestemt skadetidspunkt". Formuleringen "bestemt skadetidspunkt" betyr at tapet eller skaden må oppstå i form av en konkret og påvisbar skadevoldende begivenhet og gir et strengere krav til tidsperspektivet og dokumentasjon av skadetidspunktet enn formuleringen "plutselig" tap eller årsak, jf. FinKN 2022-153 med videre henvisninger.

Sikrede opplyste i skademeldingen og første anmeldelse til politiet at han ikke visste hvordan tapet av høreapparatet skjedde, og var usikker på om gjenstanden var lagt igjen i butikken eller om den var tatt fra ham på stranden.

Etter avslag fra foretaket informerte sikrede om at tapet skjedde kl. 12.30 på stranda, da en selger av solbriller på stranden stjal gjenstandene.

Etter alminnelige bevisregler, jf. også HR-2019-2336-A, skal det som hovedregel legges størst vekt på den første forklaringen (den tidsnære forklaringen), fordi forklaringer gitt etter et eventuelt avslag på dekning kan være tilpasset ønske om dekning, jf. FinKN 2014-385.

Nemnda legger til grunn at tapet har skjedd en gang i løpet av siste dagen på reise i Spania, enten på stranden eller i butikken. Dette er ikke tilstrekkelig til å dokumentere et "bestemt skadetidspunkt". Sikredes øvrige forklaringer på hendelsesforløpet bærer preg av antagelser som ikke kan legges til grunn som sannsynlig skadeårsak uten ytterligere dokumentasjon.

Tapet av høreapparatet er etter dette ikke omfattet av verdisakforsikringen.

Sikrede krever dekning for tapet av høreapparat og briller under reiseforsikringen.

Reiseforsikringen omfatter ifølge pkt. 6.3 bl.a. "tyveri" med henvisning til tyveribestemmelsene i straffeloven §§ 321 og 322 og 323. Straffelovens tyveribegrep omfatter uberettiget tilegnelse av gjenstander som er i eierens besittelse. Tilegnelse av gjenstander som er mistet, regnes som ulovlig tilegnelse av (besittelsesløst) hittegods. Dette er regulert av hittegodslova § 12 og faller utenfor reiseforsikringen.

Sikrede har etter alminnelige bevisbyrderegler bevisbyrden for at det foreligger et forsikringstilfelle, jf. Rt. 2002 s. 1517 og FinKN 2017-740. Nemnda har lagt til grunn at tyveriet må dokumenteres ved at sikrede kan angi et rimelig tidsintervall for når gjenstanden ble stjålet og kan vise til en hendelse eller en anledning hvor tyveriet antagelig har funnet sted, jf. bl.a. FinKN 2019-445, 2018-908 og 2018-620. Det er ikke nok med et avgrenset tidsrom; sikrede må også kunne vise til en hendelse eller situasjon hvor tyveri fremstår som (mer enn 50 %) sannsynlig. Bevisspørsmålet avgjøres konkret basert bl.a. på hvordan gjenstanden ble oppbevart, tidsintervallet fra gjenstanden sist ble observert til tapet, og hvor sikrede oppholdt seg i denne perioden. Det er ikke tilstrekkelig til å sannsynliggjøre tyveri at man har oppholdt seg på et sted med mange mennesker, jf. FinKN 2016-244 med videre henvisning til FinKN 2011-597 og 2015-56.

Nemnda legger etter det opplyste til grunn at sikrede observerte høreapparatet og brillene en gang i løpet av siste dagen på reise i Spania. Han var i butikken og deretter på stranden før avreise hjem til Norge. Sikrede opplyste i skademeldingen og første anmeldelse til politiet at han ikke visste hvordan tapet av høreapparatet og brillene skjedde, og var usikker på om gjenstandene var lagt igjen i butikken eller om den var tatt fra ham på stranden. Først etter avslaget forklarte han at gjenstandene ble stjålet på stranden kl. 12.30 av personen som solgte solbriller.

Etter alminnelige bevisregler legges som nevnt den tidsnære forklaringen til grunn, og nemnda har normalt ikke tillagt en etterfølgende utdypende forklaring vekt med mindre den støttes av ytterligere dokumentasjon, eller fremstår som en naturlig videreføring av den første forklaringen. Kravet til slik dokumentasjon avhenger av hva slags skade og skadeårsak det dreier seg om, men i utgangspunktet må det kreves en nøytral eller ytre dokumentasjon i situasjoner hvor endringen fremstår som overraskende og/eller foretaket har få muligheter til å føre motbevis, jf. blant annet FinKN 2017-377 og 2018-082. Sikrede har ikke fremlagt slik nøytral eller ytre dokumentasjon, og nemnda legger derfor den tidsnære forklaringen til grunn. Ut fra denne forklaringen er det uklart for nemnda når og hvordan høreapparat og briller ble borte. Sikrede beveget seg i perioden mellom flere alternative steder hvor tapet kan ha skjedd. Nemnda kan ikke se at det er dokumentert at tapet skjedde ved en konkret begivenhet. Det fremstår som like sannsynlig at gjenstandene er mistet eller forlagt.

Det er etter dette ikke grunnlag for dekning for tyveri under reiseforsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).